

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 112/14

V Luxembourggu, 17. julija 2014

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-354/13
FOA, ki zastopa Karstena Kaltofta, proti
Kommunernes Landsforening (KL), ki zastopa občino Billund

Generalni pravobranilec N. Jääskinen meni, da se patološka debelost lahko šteje za „invalidnost“ za namene Direktive o enakem obravnavanju pri zaposlovanju

Ker ni samostojnega splošnega načela prava EU o prepovedi diskriminacije zaradi debelosti, se patološka debelost lahko šteje za „invalidnost“, če je tako huda, da ovira polno udeležbo v poklicnem življenju pod enakimi pogoji, kot jih imajo drugi delavci

Direktiva o enakem obravnavanju pri zaposlovanju¹ zaradi krepitev načela enakega obravnavanja opredeljuje splošni okvir boja proti diskriminaciji pri zaposlovanju in delu. V skladu s to direktivo je diskriminacija zaradi vere ali prepričanja, hendikepiranosti, starosti ali spolne usmerjenosti pri zaposlovanju prepovedana. Poleg tega več členov Pogodbe in Listine temeljnih pravic vsebuje določbe o diskriminaciji in invalidnosti, zlasti s členom 21 Listine EU o temeljnih pravicah je prepovedana „vsakršna diskriminacija na podlagi [...] invalidnosti“. Nobena od teh določb ne omenja izrecno debelosti.

Karsten Kaltoft je bil pri občini Billund na Danskem petnajst let zaposlen kot varuh otrok za varstvo otrok drugih ljudi na svojem domu, ko je njegovo delovno razmerje 22. novembra 2010 prenehalo. Kot razlog za to prenehanje je bilo navedeno zmanjšanje števila otrok, ni pa bil naveden noben poseben razlog, zakaj je bil odpuščen ravno K. Kaltoft. V času zaposlitve ni nikoli tehtal manj kot 160 kilogramov, in ker je bil njegov ITM 54, se je štelo, da je K. Kaltoft debel. O njegovi debelosti se je sicer razpravljalo med razgovorom o prenehanju delovnega razmerja, je pa med strankama sporno, kako je do te razprave prišlo; poleg tega občina zanika, da je bilo to delno podlaga za njeno odločitev o prenehanju delovnega razmerja. K. Kaltoft pa trdi, da njegova odpustitev temelji na nezakoniti diskriminaciji zoper njega zaradi njegove teže, in je vložil tožbo pri danskem okrožnem sodišču, s katero zahteva izplačilo odškodnine zaradi te diskriminacije.

Retten i Kolding (sodišče v Koldingu, Danska), ki odloča o tožbi K. Kaltofta, je Sodišče zaprosilo, naj pojasni, ali pravo EU, zlasti Pogodba in Listina, vključuje samostojno prepoved diskriminacije zaradi debelosti. Podredno sprašuje, ali se debelost lahko šteje za invalidnost in torej spada na področje Direktive o enakem obravnavanju pri zaposlovanju.

Generalni pravobranilec N. Jääskinen je danes v sklepnih predlogih poudaril, da noben člen Pogodbe ali Listine ne omenja izrecno debelosti kot prepovedanega razloga za diskriminacijo. Taka prepoved bi zato lahko obstajala le kot splošna prepoved vsakršne diskriminacije na trgu dela, ki bi izhajala iz neizčrpnega besedila člena 21 Listine. Listina pa zavezuje države članice samo, ko izvajajo pravo EU in iz ničesar ne izhaja, da bi Danska izvajala katero koli določbo prava EU o splošni prepovedi diskriminacije na trgu dela. Generalni pravobranilec poudarja, da se vsi zakonodajni akti Unije, s katerimi je prepovedano diskriminatorno ravnanje, nanašajo na posamezne razloge za diskriminacijo v okviru posameznih področij in z njimi ni na splošno prepovedano vsakršno diskriminatorno ravnanje. Generalni pravobranilec N. Jääskinen zato sklepa, da **v pravu EU ne obstaja splošna samostojna prepoved diskriminacije na podlagi debelosti.**

¹ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).

Glede vprašanja, ali se debelost za namene Direktive o enakem obravnavanju pri zaposlovanju lahko šteje za „invalidnost“, generalni pravobranilec poudarja, da pojem invalidnosti v tej direktivi sicer ni opredeljen, da pa je Sodišče navedlo, da „invalidnost“ v tem kontekstu pomeni omejitve, ki je posledica dolgotrajnih telesnih, duševnih ali psihičnih motenj, ki v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi oseba polno in učinkovito sodelovala v poklicnem življenju enako kot drugi delavci. Čeprav vse bolezni ne spadajo v ta pojem invalidnosti, bi se nekatere bolezni, če bi bile medicinsko diagnosticirane in bi bila njihova posledica dolgotrajna omejitev, za namene Direktive lahko šteli za invalidnost.

Generalni pravobranilec N. Jääskinen poudarja, da je invalidnost posledica medsebojnega sodelovanja med invalidi ter ovirami zaradi stališč v družbi in okolju, ki preprečujejo, da bi invalidi polno in učinkovito sodelovali na delovnem mestu. Ker je namen Direktive boj proti vsem oblikam diskriminacije na podlagi invalidnosti, ni treba, da obstaja povezava med zadevnim delom in sporno invalidnostjo. Tudi če invalidnost ne vpliva za zmožnost zadevne osebe za opravljanje zadevnega posebnega dela, lahko še vedno pomeni oviro za polno in učinkovito sodelovanje pod enakimi pogoji, kot jih imajo drugi. Lahko obstajajo dolgotrajne telesne, duševne ali psihične motnje, ki nekega dela ne onemogočajo, vendar povzročijo, da je izvrševanje tega dela ali sodelovanje v poklicnem življenju objektivno težje in zahtevnejše. Tipični primeri tega so invalidnosti, ki resno vplivajo na mobilnost ali znatno onemogočajo čute, kot sta vid in sluh. Tako ni nujno, da je K. Kaltoftu onemogočeno opravljanje dela varuha otrok pri občini Billund, da se lahko sklicuje na varstvo pred diskriminacijo zaradi invalidnosti, ki je zagotovljeno z Direktivo.

Generalni pravobranilec je razložil, da čeprav ni obveznosti ohranitve zaposlitve posameznika, ki ni usposobljen za izpolnjevanje bistvenih nalog zadevnega delovnega mesta, je treba sprejeti ustrezne ukrepe, da se sprejme invalida, razen če bi bilo breme za delodajalca nesorazmerno.

N. Jääskinen zato meni, da če je debelost dosegla tolikšno stopnjo, da očitno ovira sodelovanje v poklicnem življenju, se lahko šteje za invalidnost. Po njegovem mnenju **bi lahko le ekstremna, huda ali patološka debelost**, torej ITM prek 40, **zadostovala za nastanek omejitev**, kot so težave pri mobilnosti, vzdržljivosti in razpoloženju, **ki bi pomenile „invalidnost“** za namene Direktive.

Nacionalno sodišče mora ugotoviti, ali debelost K. Kaltofta spada v to opredelitev.

Generalni pravobranilec nazadnje dodaja, da vzrok za invalidnost ni pomemben. Pojem invalidnosti je objektivni in ni odvisen od tega, ali je oseba vzročno prispevala k nastanku invalidnosti s „samopovzročenim“ pretiranim vnosom energije. V nasprotnem primeru bi bila iz pomena invalidnosti izključena fizična invalidnost, ki je posledica malomarnega tveganja v prometu ali pri športu.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletni strani CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.